

از تعهد به قلم تا اخلاق روزنامه‌نگاری



شهرام شیرکوند
پژوهشگر و مشاور صنعت

کلام، از آغاز هستی نخستین تجلی آگاهی و نبض زندگی بود و قلم، نخستین پلی که اندیشه را به جهان مادی پیوند زد. آنجا که خداوند در قرآن کریم سوگند یاد می‌کند: «ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ»، فراتر از اشاره به ابزار مادی قلم، بر ماهیت معناساز نوشتار تأکید دارد؛ این مأموریت، فراتر از نوشتن است؛ این یعنی ثبت حقیقت، صیانت از دانش و معنابخشی به کلام. از این منظر، حرفه نویسندگی، در ذات خود، نوعی خدمت به فرآیند آگاهی‌بخشی و تکامل فکری انسان است.

امروزه، رسانه‌ها نقشی فراتر از اطلاع‌رسانی، در تربیت نسل‌ها و شکل‌دهی به جهان‌بینی انسان‌ها ایفا می‌کنند. از آنجا که بخش بزرگی از زندگی روزمره ما در کنار این ابزارهای سرشار از داده و اطلاعات سپری می‌شود، رسانه‌ها به تار و پود حیات ما تنیده شده‌اند. این ابزارها، اعم از رسانه‌های دیداری، شنیداری و چندرسانه‌ای، تمام ابعاد زندگی انسان‌ها از تمام اقشار جامعه و در هر سطحی از آگاهی را پوشش می‌دهند.

امواج این رسانه‌ها حتی حریم امن روحی و فکری انسان را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند. از این رو، رسانه‌ها بزرگ‌ترین سهم را در انتقال میراث فرهنگی و فکری و در نتیجه، تعالی انسان دارند.

با این حال، در مسیر دستیابی به این تعالی، با آزمونی بزرگ مواجه هستیم که نیازمند دقت و مراقبت است. چالش کنونی ما این است که اجازه ندهیم توجهات گذرا، جایگزین اعتبار و تخصص شود. گاه با یک سوءبرداشت، امور نمایشی و بزرگ‌نمایی‌ها به عنوان معیارهای ارزش شناخته می‌شوند و در جایگاه ارزش‌های رسانه‌ای قرار می‌گیرد. این روند که ریشه در تلاش برای پاسخگویی به نیازهای روز و پایداری اجتماعی دارد، ممکن است رسانه‌ها را به سوی تمرکز بر هیجانات لحظه‌ای و پیروی از سلیقه‌های عمومی سوق دهد و باعث شود که رسانه‌ها از مسیر اصلی خود، که آموزش و آگاهی‌بخشی است، فاصله گرفته و تنها به دنبال هیجان در مخاطب باشند ؛ در چنین شرایطی، باید به یاد داشته باشیم که امانت‌داری در بیان حقیقت، ارزشمندتر از جلب توجه‌های ناپایدار است.

مسئله حیاتی دیگر، احترام به «میراث فکری» و رعایت «مالکیت معنوی» است. قلم، ابزاری برای خلق کردن است، نه برای تقلید و بازتولید بدون خلاقیت و نوآوری. هر نویسنده و فعال رسانه، با تلاش و تأمل ذهنی خود، دنیایی از معنا می‌آفریند. عدم رعایت حقوق معنوی روزنامه نگاران و بازداشتن مطالب دیگران و نقض مالکیت فکری، علاوه بر اینکه زخمی بر پیکره فرهنگ و هنر وارد می‌آورد، خسارتی جبران‌ناپذیر به زندگی و کسب و کار نویسندگان و روزنامه‌نگاران تحمیل می‌کند. لذا احترام به حق نویسنده، در واقع احترام به خود «اندیشه» و نشانه بلوغ فرهنگی یک جامعه است. احترام به حقوق مالکیت معنوی، سنگ بنای اخلاق در حرفه نویسندگی و روزنامه‌نگاری است. حقیقت این است که هر اثر، تجلی تجربه و نگاه منحصربه فرد نویسنده‌ای است که برای آن وقت و جان صرف کرده است. قلم نباید به ابزاری برای کپی‌برداری و بازتولید تقلید تبدیل شود. سرت فکری، کپی برداری و استفاده از مطالب دیگران بدون ارجاع درست، به معنای نادیده گرفتن تلاش‌های انسانی و آسیب رساندن به حریم اندیشه دیگران است. از این رو، پاسداشت حق نویسنده و رعایت دقیق منابع، نه تنها یک وظیفه حرفه‌ای، بلکه نشانه‌ای از شرافت فکری و بلوغ فرهنگی جامعه مدنی است. بنابراین، رسانه در میان هیاهوی جنجال و جست‌وجوی حقیقت، میان سه‌لحی نگری و اصالت، و در کشاکش منافع و مسئولیت‌های انسانی، ناگزیر به انتخاب است. در اینجااست که روزنامه‌نگار باید اخلاق، وجدان و رسالت اصلی خود را به «داوری» فراخواند. وظیفه او علاوه بر بازتاب دادن واقعیت‌ها، هدایت جامعه به سوی آرمان‌ها، با تکیه بر نور حقیقت و شکوه قلم است. روزنامه‌نگاری نوین، عرصه‌ای است که در آن رویکرد علمی، ژرفای فرهنگی و توانایی تولید محتوای اثرگذار، ارکان سه‌گانه حرفه‌ای را تشکیل می‌دهند. روزنامه‌نگار معاصر، علاوه بر پیگیری و انتشار حقیقت، باید قادر به تحلیل علمی رویدادها، درک لایه‌های عمیق فرهنگی جامعه و ارائه محتوایی باشد که هم مستند و دقیق، و هم برای مخاطب جذاب و روشنگر است. تولید محتوای باکیفیت، مستلزم پژوهشی عمیق، به‌کارگیری روش‌های علمی در گردآوری و تحلیل اطلاعات، و درکی صحیح از بافت فرهنگی جامعه است. در این میان، اهالی رسانه وظیفه دارند در انتقال خبر و نشر مطالب، همواره به حقوق مادی و معنوی نویسندگان و صاحبان اثر توجه کامل داشته باشند. در عصر دیجیتال، روزنامه‌نگاری علمی- فرهنگی، با اتکا به تولید محتوای غنی و مسئولانه، نقشی حیاتی در ارتقای دانش عمومی، تقویت هویت فرهنگی و هدایت جامعه به سوی آینده‌ای آگاهانه‌تر ایفا می‌کند.

دردور بر قلم‌هایی که با مسئولیت‌پذیری می‌نویسند و با اخلاق محوری، مسیر آگاهی جامعه را هموار می‌کنند.

خداشه به همبستگی ملی گناهی نابخشودنی است



تلاش ما در وزارت کشور بر این است که ارتباط با رسانه بیشتر شود. در سال‌هایی که در حوزه در راهنمایی و رانندگی خدمت می‌کردم درباره کاهش تصادفات به دستاوردهای زیادی رسیدیم و مهم‌ترین نقش را مولفه فرهنگی داشت. رسانه ملی و شما اصحاب رسانه سنگ تمام گذاشتید و ما به دستاورد بزرگی رسیدیم.

وزیر کشور در ادامه مهم‌ترین سرمایه جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان را همبستگی عنوان کرد و گفت: تصور دشمن این بود که مردم با آنها همراهی می‌کنند و نظام ظرف چند روز ساقط می‌شود اما مردم در دفاع از انقلاب و کشور به میدان آمدند.

مومنی تأکید کرد: همه باید در تحکیم همبستگی ملی تلاش کنیم و هر کسی که به این همبستگی ملی خداشه وارد کند، گناه نابخشودنی مرتکب

وزیر کشور با تأکید بر حفظ اتحاد و انسجام ملی در کشور گفت: هر فردی که به همبستگی ملی در کشور، خداشه وارد کند، گناه نابخشودنی مرتکب شده است.

به گزارش ایرنا، اسکندر مومنی در نشست خبری گفت: ما سرمایه بزرگی مثل شهید لاریجانی را از دست دادیم، وقتی خبر شهادت ایشان را شنیدم، بسیار متأثر شدم، ما نزدیک ۴۰ سال به ایشان ارادت داشتیم.

وزیر کشور ضمن تبریک روز خبرنگار گفت: نقشی که امروز رسانه‌ها دارند نقش بی‌بدیلی است؛ واقعیت را مردم از قاب یا تصویر یا نوشته رسانه دریافت می‌کنند، برخی اهمیت رسانه را در حدی می‌دانند که می‌گویند واقعیت ساخته رسانه است.

مومنی افزود: اخباری که درباره موضوعات و حوادث دریافت می‌کنیم از طریق رسانه است، ما واقعیت را آن‌طور می‌بینیم که رسانه‌ها منعکس می‌کنند. گاهی درباره یک پدیده واحد، اخبار متعدد – به دلیل سبک و سیاق رسانه‌ای- وجود دارد. اینجا است که نقش سواد رسانه‌ای برای مخاطبین برجسته می‌شود.

وزیر کشور ادامه داد: پیچیدگی در جهان رسانه وجود دارد بنابراین این مسئله که واقعیت چگونه منعکس شود و مخاطبین آن را از چه رسانه‌ای دریافت کنند، حائز اهمیت است.

وی افزود: اگر در دو سه دهه گذشته افراد کمتری مخاطب رسانه بودند امروز همه مردم مخاطب رسانه‌ها هستند و بخش عده‌ای از جوانان در حال دریافت اخبار هستند که این اهمیت رسانه را نشان می‌دهد.

مومنی با بیان اینکه جامعه و زندگی بدون رسانه ممکن نیست، اظهار کرد:

ممنوعیت رئیس کل جدی شد؛ پول اضافه نداریم!

ممنوعیت اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی بار دیگر از سوی رئیس کل بانک مرکزی با جدیت مورد تأکید قرار گرفت؛ موضوعی که طی چهار – پنج ماه اخیر هم صفر شده و اجازه آن با بانک‌ها داده نشده است تا سرعت تورم کاسته شود.

به گزارش ایسنا، بانک مرکزی کنترل اضافه برداشت بانک‌ها را در کنار کنترل مقداری ترانزانه و جلوگیری از شناسایی سوده‌های موهوم، به عنوان بخشی از برنامه خود برای مهار رشد نقدینگی دنبال می‌کند؛ سیاستی که به گفته رئیس کل بانک مرکزی، قرار است در امسال با جدیت بیشتری ادامه پیدا کند.

عبدالنصر همتی با اشاره به نقش شبکه بانکی در فرآیند خلق نقدینگی، دو موضوع «اضافه‌برداشت بانک‌ها» و «خلق نقدینگی توسط بانک‌ها» را از عوامل مهم و اثرگذار بر تورم دانسته و بر ضرورت کنترل این دو متغیر تأکید کرده است.

همتی دقیقاً بر همین رابطه تأکید دارد و می‌گوید اضافه‌برداشت به معنای خلق پول است و این خلق پول بدون اراده بانک مرکزی انجام می‌شود.

رئیس کل بانک مرکزی کنترل اضافه برداشت بانک‌ها را «دومین محور» سیاست بانک مرکزی عنوان کرده است. به گفته همتی، بانک مرکزی در ماه‌های گذشته تلاش کرده است از تداوم اضافه برداشت بانک‌ها جلوگیری

کاهش محدودیت برق صنایع در اولویت



که بد اجرا شد.

وی افزود: قانون بد، قانون تثبیت قیمت‌ها بود که باعث شد قیمت برق ۴

شده است.
وی تصریح کرد: امروز همه مردم با سلیقه‌ها و دیدگاه‌های مختلف به صحنه آمدند و از کشور دفاع می‌کنند.

وزیر کشور گفت: در وزارت کشور تلاش کردیم تا وزارت‌خانه همه مردم باشیم، چه آنها که به دولت رای دادند و چه آنها که رای ندادند، ما وزارتخانه همه مردم هستیم.

مومنی ادامه داد: یکی از راه‌راستی آزمایشی انتصابات است. کارگروهی تشکیل دادیم که در آن انتخاب استانداران فارغ از هرگونه دیدگاه سیاسی، مذهبی و دینی باشد. به عقل جمعی نمره داده شد و بر اساس شاخص‌هایی برای هر استان، افرادی را به رئیس‌جمهور پیشنهاد دادیم.

وی افزود: شاهد هستیم که از همه تفکرات در میان همه استانداران داریم؛ برای نخستین بار استاندار اهل سنت در کردستان و استاندار بلوچ اهل سنت در سیستان انتخاب شدند. همچنین استاندارانی از هموطنان قومیت عرب در خوزستان انتخاب شد که نقششان را دیدیم.

وزیر کشور ادامه داد: نمی‌خواهیم بگویم مردم در جنگ مشکلی نداشتند ولی کمبود کالایی نداشتیم، در دوران جنگ وزارت کشور به صورت ۲۴ ساعت برای هماهنگی میان دستگاه‌ها فعال بود. مجموعه دولت و استانداران در این مدت کنار مردم بودند. تمام کالاهایی که در گمرک بود تریخی و در جامعه توزیع شد و تجارت با همسایگان انجام شد

مومنی افزود: در نهایت آنچه دشمن می‌خواست محقق نشد و توطئه‌ها خنثی شد، در این راستا دشمنان از نقش رسانه‌ها در ایران ناراضی بودند و حاکی از وحدت و انسجام ملی در کشور است.



مرکزی و برای توسعه و تأمین مالی فعالیت‌های مولد انجام شود که در این صورت اشکالی ندارد، اما بانک‌ها نباید خودسرانه اقدام به خلق پول کنند. این تفکیک از منظر سیاست‌گذاری پولی اهمیت دارد. اقتصاد برای تأمین مالی تولید، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های مولد به منابع مالی نیاز دارد و کنترل نقدینگی نباید به معنای توقف جریان اعتباردهی به بخش واقعی اقتصاد باشد. مسئله اصلی، تفاوت میان اعتباری است که در خدمت تولید و فعالیت اقتصادی قرار می‌گیرد و منابعی که صرف پوشش ناترازی یا کسری بانک‌ها می‌شود.

سال ثابت بماند در حالی که هزینه‌ها افزایش پیدا می‌کرد. این موضوع باعث کاهش سرمایه‌گذاری در این حوزه شد و به مصرف‌کننده علامت داد که برق را با قیمت کمتر مصرف کند. قانون دوم، قانون خوب هدفمندی یارانه‌ها بود که تنها یک سال اجرا شد و تأثیر آن ۱۰ درصد کاهش مصرف انرژی در سال اول بود. با استمرار آن می‌توانست صنعت برق را از ناترازی نجات دهد.

معاون وزیر نیرو ادامه داد: قیمت‌های ابلاغی در این دو دهه، بسیار پایین‌تر از قیمت تمام‌شده بود و باعث کاهش سرمایه‌گذاری شد، چراکه سرمایه‌گذار امکان فروش برق تولیدی را با قیمت مناسب نداشت. تا ابتدای دولت چهاردهم این روند ادامه داشت تا اینکه تابلوی برق سبز و آزاد ایجاد شد و سرمایه‌گذاران امکان فروش نقدی برق را پیدا کردند. این سازوکار ۲ سال است که رونق گرفته و روند خوبی دارد.

رجبی‌مشهدی با اشاره به اینکه برخلاف باور برخی، اوج بار صنعت برق در روز است، گفت: گسترش انرژی‌های خورشیدی برای کاهش اوج بار روز بهترین گزینه است؛ چراکه این نیروگاه‌ها در کمترین زمان احداث می‌شوند و حداکثر توان تولیدی آنها در زمان مصرف کشور تولید می‌شود. امسال ۳۰ درصد کاهش ناترازی نسبت به سال قبل تجربه شد که بخش عمده آن ناشی از گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر است.

اهداف یک توافق سه‌جانبه



می‌کند.

با این حال، در صورت بروز تنش میان تعهدات ناتو و تعهدات توافق سه جانبه، مدیریت این تعادل نیازمند دیپلماسی دقیقی خواهد بود. مقامات ترکیه تأکید کرده‌اند که توافق بر اصل بازدارندگی جمعی استوار است و بر حل اختلافات از طریق گفت‌وگو و احترام به حقوق بین‌الملل تأکید دارد. در این میان سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در واکنش به توافقنامه مزبور، در پیامی در شبکه‌یک ایکس خطاب به همسایگان نوشت: «نیروهای مسلح قدرتمند ایران، آمادگی، توانمندی و اقتدار خود را در برابر پیشرفته‌ترین نیروی نظامی جهان به اثبات رسانده‌اند. هنگامی که مسلمانان در کنار یکدیگر متحد و یکپارچه باشند، می‌توانند در برابر هر چالشی که از سوی بیگانگان بدخواه ایجاد می‌شود، با قدرت و قاطعیت ایستادگی کنند. زمان آن فرا رسیده است که تنها به خود متکی باشیم و برادری واقعی را در پیش گیریم.»